Ե. ՏԱՐԻ ԹԻՒ 1426 9 SUBAT 1936 | ԳԻՆ 4 ՂՐՈՒՇ | ԿԻՐԱԿԻ 9 ՓԵՏՐՈՒԱՐ 1936

AREVELK
Siyasi, İktisadi ve edebi
yevmi gazete
Galata, Tunel itisalinde, Billur Sokak
No. 10

ԲԱԺԱՆՈՐԴԱԳՐՈՒԹԻՒՆ

	ՎԵՑԱՄՍԵԱՅ	ՏԱՐԵԿԱՆ
ԹՈՒՐՔԻԱ	700 ՂՐՇ.	1400 ՂՐՇ.
ԱՐՏԱՍԱՀՄԱՆ	110 ՖՐ.	200 ՖՐ.
ԱՄԵՐԻԿԱ	9 SOLAR	15SOLAR

AREVELK
ԱՐԵՒԵԼՔ

ՀԵՌԱՁԱՅՆ 40852 ◆ ՔԱՂԱՔԱԿԱՆ---ՏՆՏԵՍԱԿԱՆ ԵՒ ԳՐԱԿԱՆ ՕՐԱԹԵՐԹ ◆ Telefon 40852

Պիլլուր փողոց թիւ 10
Ղալաթիա, Թիւնէլի կից
AREVELK
Quotidien Arménien Politique
Economique et Littéraire
Galata, B. P. 1203
ԽՄԲԱԳՐԱՊԵՏ
ԽՈՐԷՆ ՃԱՄՃԵԱՆ

ՓԱՐԻԶԻ ՏԵՍԱԿՑՈՒԹԻՒՆՆԵՐԸ

Չէխ վարչապետն ալ Փարիզ մեկնեցաւ

ՓԱՐԻԶ 8.— Քանի մը օրէ ի վեր Փարիզի մէջ տեղի ունեցած դիւանագիտական բանակցութիւնները աւարտելու վրայ են։

Երէկ, Ֆլանտէն տեսակցեցաւ Անգլիոյ դեսպան Սըր Ճորճ Քլարքի հետ և կարգ մը լուրերու համաձայն, անոր տեղեկութիւններ տուաւ Դանուբեան հարցի մասին տեղի ունեցած բանակցութեանց ընթացքին շուրջ։

Ֆլանտէն չճշդեց այս տեսակցութեանց ոչ պաշտօնական բնոյթը, ըսելով որ առոնք նախաքայլեր են, որոնք ապագային պիտի կարենան յանգիլ Դանուբեան պլոքի մը կազմութեան։

ՖԼԱՆՏԷՆ ՊԻՏԻ ՊԱՐԶԷ ԿԱՑՈՒԹԻՒՆԸ

ՓԱՐԻԶ 8.— «Փըթի Ժուռնալ» խօսելով Ֆլանտէնի և Սըր Ճորճ Քլարքի վերջին տեսակցութեան մասին, հետեւեալը կը գրէ.—

«Կրնանք ենթադրել թէ երկու դիւանագէտները Ժընեւի վերջին աշխատութիւնները աչքէ անցուցին։ Այս տեսակցութիւնը ապացոյց մըն է թէ տեւական է անգլօ-ֆրանս. գործակցութիւնը։

Ֆլանտէն այս տեսակցութեան իբրեւ արդիւնք պիտի ընէ յայտարարութիւններ, որոնք բացառիկ կարեւորութիւն պիտի ունենան։ Ան պիտի թուէ այն խնդիրները, որոնք երկար ատենէ ի վեր դիւանագէտներուն ուշադրութեան առարկայ դարձած են, որոնց կարգին Դանուբեան աւազանին կազմակերպութիւնը և ֆրանքօ-սովետ ուխտը, որոնք այլեւս անմիջական լուծման կը կարօտին։

ԵՈՒԿՈՍԼԱՒԻՈՅ ԽՆԱՄԱԿԱԼԸ ԿԸ ԳՆԱՀԱՏՈՒԻ

ՓԱՐԻԶ 8.— «Փըթի Փարիզիէն» կը գրէ.— Իշխան Փօլ խորունկ միտք մը ունի, որ թեթեւօրէն չդատեր դէպքերը և կը խորհի թէ, ներքին թէ արտաքին, բոլոր լուրերը պէտք է քննուին ամենայն լըրջութեամբ, պարզապէս կրօնական ջերմեռանդութեամբ։

Իշխանը իր դրացիներուն հետ համաձայնութիւն մը կը փափաքի Դանուբեան հաւասարակշռութեան համար։ Բայց այս համաձայնութեան համար նախ պէտք է երկար պատրաստութիւն մը՝ պայմանաւ նաեւ որ Աւստրիա անհրաժեշտօրէն ճշդէ իր դիրքը։

ՓԱՐԻԶ, 8.— Նախագահ Լըպրէօն ճաշի ընդունեց Եուկոսլաւիոյ խնամակալ Փօլ Իշխանը, որ այս գիշեր Պելկրատ կը մեկնի։

ՓՐԱԿԱ, 8.— Վարչապետ Հոտժա և տիկինը կէսօրին մեկնեցան Փարիզ։

ԼՈՆՏՈՆ, 8.— Հավաս կը տեղեկանայ որ Փարիզի իր դեսպանէն վերջին տեսակցութեանց մասին ստացաւ տեղեկագիր մը։

Պաշտօնական շրջանակները մեծ գոհունակութիւն կը յայտնեն ի մասին Աւստրիոյ տուած այն ապահովութեան թէ՝ Հապսպուրգներու գահը չպիտի վերահաստատուի առանց Փոքր Համաձայնութեան ապահովութեան։

Մ. Սարօ ճաշի հրաւիրեց

Պ. Րիւշտիւ Արասը

ՓԱՐԻԶ 8.— Վարչապետ Մ. Սարօ երէկ կէսօրին հացկերոյթ մը տուաւ ի պատիւ Թուրքիոյ արտաքին գործավար Պ. Րիւշտիւ Արասի։ Հացկերոյթին ներկայ գտնուեցան նաեւ Ֆլանտէն և Փօլ Պօնքուռ։

Անգլիոյ Իտալացիները կ'օգնեն մայր հայրենիքին

ՀՌՈՄ 8.— Տուչէն ընդունեց Կրանտին որ իրեն խօսեցաւ քաղաքական կացութեան և իր գործունէութեան մասին։

Ան Տուչէին յանձնեց 1,150,000 լիրէթի արժողութեամբ ոսկի, որ հաւաքուած է Անգլիոյ Իտալացիներուն կողմէ։ Այս գումարը շատ բարձր գումար մը կը նկատուի, նկատի ունենալով Անգլիոյ Իտալացիներուն սահմանափակ թիւը և անոնց անձուկ պայմանները։

Տուչէն Կրանտիի յայտնեց իր գոհունակութիւնը և անոր պաշտօն յանձնեց իր դրուատիքը յայտնել Անգլիոյ Իտալացիներուն։

Եուկոսլաւիոյ վարչապետը Փարիզի մէջ

ՓԱՐԻԶ, 8,— Եուկոսլաւիոյ վարչապետ Մ. Հոտժա Փարիզ կը սպասուի, Մազարիքի ի պատիւ Սօրպոնի մէջ կատարուելիք արարողութեան ներկայ գտնուելու համար։ Մ. Հոտժա միեւնոյն ժամանակ, վերջին կարծեաց փոխանակութեան իբր շարունակութիւն, տեսակցութիւններ պիտի ունենայ Ֆրանսայի վարիչներուն հետ։

Եգիպտական խնդիրը

Եգիպտոս կը զօրացնէ իր բանակը

ԳԱՀԻՐԷ 8.— Եգիպտական կառավարութիւնը խնդրեց Անգլիայէ որ պաշտօնապէս յայտարարէ թէ սկզբունքով ընդունած է Նահաս փաշա—Հէնտէրսըն դաշնագիրը որ 1931ին կնքուեցաւ։

Այս պատասխանը առնելէ վերջ է միայն որ Եգիպտոս պիտի ընտրէ այն պատուիրակութիւնը որ պիտի վարէ բանակցութիւնները։

8 ԶՕՐԱԳՈՒՆԴԵՐ ՊԻՏԻ ԿԱԶՄՈՒԻՆ

ԱՂԵՔՍԱՆԴՐԻԱ 8.— Իտալեւ-հապէշ պատերազմին հետեւանքով, պատերազմ. նախարարութիւնը կը մտադրէ զինուորական ուժերը աւելցնել 8 նոր զօրագունդեր կազմելով։ Նոյնպէս պիտի զօրացնէ Լիպիոյ սահմանագլուխը և արեւելեան անապատի սահմանը։

ԻՏԱԼԵՒՀԱՊԷՇ ՊԱՏԵՐԱԶՄԸ

Ո՛չ մէկ դէպք ճակատներու վրայ

Իտալ. զեկոյցը կը քննադատէ օտար գործակալութիւնները

ՀՌՈՄ, 7.— 117 Թիւ զեկոյց.—

Սոմալիի և Էրիթրէի ճակատներուն վրայ ոեւէ կարեւոր դէպք չպատահեցաւ։

Վերջին անգամ օտար գործակալութիւններ, մանաւանդ Ռիւթեր եղերերգական լուրեր հրատարակեցին Արեւելեան Ափրիկէի մէջ Իտալացիներու կացութեան մասին, ըսելով թէ անձնատուր եղող հապէշ ցեղերը ապստամբեցան, թէ Ռաս Կուքսա դաւաճանեց և հրացանի բռնուեցաւ, թէ Մաքալլէի անկումը մօտալուտ է և պահակագունդին կը մնայ անձնատուր ըլլալ և կամ ջարդուիլ։

Այդ լուրերուն ի պատասխան մարաջախտ Պատօլյիօ Մաքալլէ այցելեց, Ռաս Կուքսայի զօրքերուն տողանցք կատարել տուաւ։ Այս զօրքերը Տէմպիէի մէջ քաջաբար պատերազմեցան Իտալացիներուն հետ։ Ռաս Կուքսա կրկնեց իր հաւատարմական երդումը հանդէպ Իտալիոյ, յանուն Թիկրէի ժողովուրդին։ Մարաջախտ Պատօլյիօ Ռաս Կուքսան հռչակեց Իտալիոյ հաւատարիմ բարեկամը, ըսելով. «Մենք զինուոր ենք և չենք սիրեր խօսքերը, այլ գործքերը կը սիրենք»։

ՀՌՈՄ 8.— Թիւ 118 զեկոյց.— Սոմալիի ճակատին վրայ մեր գունդերը կ'ամրացնեն մեր գրաւած վայրերը և կը շարունակեն նեղել թըշնամի ուժերը, որոնք Կէպպի Կէսթրօ կիրճը կը նահանջեն։

Էրիթրէի ճակատին վրայ ոչ մէկ յատկանշական դէպք։

ԾՈՒԷՏԱԿԱՆ ԳԱՄԻՕՆՆԵՐՈՒ ԽՆԴԻՐԸ

ՀՌՈՄ 9.— Շուէտի կառավարութիւնը կը յայտարարէ թէ Ռաս Տէսթայի նահանջին ժամանակ Իտալացիներու կողմէ գրաւուած գամիօններուն փոխադրած զէնքերը հիւանդանոցին պաշտպանութեան յատկացուած պահակագունդին զէնքերն էին։ Իտալացիները կը ճշդեն թէ 20,000 գնդակ գրաւուեցան։

Ուսթաշիներու դատավարութիւնը

Վճիռը մօտալուտ

ԷՔՍ ԱՆ ՓՐՕՎԱՍ, 8.— Դատավարութիւնը շատ յուզուած մթնոլորտի մը մէջ կը շարունակուի։

Խրվաթ ամբաստանեալներէ վերջ վկայ լսուեցաւ զօր. Ժորժ որ մահափորձին ժամանակ վիրաւորուեցաւ։ Ան մարդասպանին բոլորովին կատղած վիճակ մը ունենալը յայտնեց։ Յիշեց Ալէքսանտր Թագաւորին քաջութիւնը և Ֆրանսայի հաւատարիմ ըլլալը, աւելցնելով թէ Ֆրանսա զայն պէտք է յիշատակէ ամենակալ հերոսներու կարգին։

Զօր. Ժորժի սիրոյ թարգմանուհին այս յայտարարութեանց միջոցին շատ յուզուած ըլլալով, արտասուել սկսաւ, և անոր տեղ բերուեցաւ ուրիշ թարգման մը որ նոյնպէս շատ յուզուած էր։

Դեր գնդապետ Փիրոլէ որ Թագաւորական կառքին առջեւէն կ'երթար, պատմեց թէ ինչպէս սուրով սպաննեց ոճրագործ Քալէմէնը։

Հաւանաբար վճիռը տրուի երեքշաբթի երեկոյ։

Գաղթավայրերու խնդիրը

ԼՈՆՏՈՆ, 8.— Կարգ մը պետութեանց կողմէ յարուցուած գաղթավայրերու խնդրին շուրջ իրազեկ շրջանակները այն կարծիքը կը յայտնեն թէ հաւանական չէ որ անգլ. գահիճը այս պահուս նկատողութեան առնէ նման հարց մը։ Արդարեւ, հանրային կարծիքը բոլորովին հակառակ է ոեւէ հոգատարութիւն օտար պետութեան մը յանձնել, որովհետեւ կը վախնայ որ կարգ մը ցեղեր կրնան հալածանքի ենթարկուիլ։

Բայց քաղաքական շրջանակները համամիտ են որ հոգատարութեան տակ գտնուող երկիրները Ազգաժողովին վերադարձուին, որպէս զի անոնք կառավարուին առանձնաշնորհեալ ընկերութիւններու կողմէ, միջազգային հակակշիռի տակ։ Այս դրութիւնը Իտալիոյ համար շատ նպաստաւոր կը նկատուի՝ հայթայթելու համար իր պահանջած նախանիւթերը։

Ելմտական շրջանակները այս թելադրութեան դէմ առարկութիւններ կը հանեն սա պատճառաբանութեամբ թէ, Իտալիա չի կրնար ստանձնել ելմտական այն ծանր բեռերը, որոնք այս դրութեան մասնակցողներուն պիտի պարտադրուին։

Ամերիկայի չէզոքութիւնը ջո՞ւրը կ'իյնայ

ՈՒԱՇԻՆԿԹԸՆ 8.— Պօրա յայտարարեց թէ չէզոքութեան նոր օրինագիծը այս նստաշրջանին կարելի չպիտի ըլլայ գործադրութեան դնել։ Քլէյ առաջարկ մը պիտի ներկայացնէ, ներկայ օրէնքը տարի մը եւս երկարաձգելու համար։

Իտալիա միշտ գործակից

Կեդր. Եւրոպայի խնդրին մէջ

ՀՌՈՄ, 8.— Զրոյցներ շրջան կ'ընեն թէ, վերջերս Իտալ. զինուորական շարժումներ տեղի ունեցան դէպի Պրէննէրի սահմանը։ Պաշտօնակ. շրջանակները կը յայտնեն թէ Իտալիա պէտք չունի այդպիսի գործողութիւն մը կատարելու՝ Կեդր. Եւրոպայի մէջ գործակցութեան կողմնակից ըլլալը ապացուցանելու համար։ Փարիզի խորհրդակցութիւնները ցոյց տուին թէ առանց Իտալիոյ մասնակցութեան անկարելի է ոեւէ ձեռնարկ։

ՔԱՐԻՒՂԻ ԽՆԴԻՐԸ ԱՅԺՄԷԱԿԱՆ

Իտալիա մէկ միլիոն թօն մթերք ունի

Անգլիա խնդրած է Կրանտիէ հանդարտեցնել Տուչէն

ԺԸՆԵՒ, 8.— Մասնագէտներու ժողովը և ենթակոմիտէները մօտէն կ'ուսումնասիրեն քարիւղի արգելքի խնդիրը։ Հավաս հետեւեալ տեղեկութիւնները կուտայ տրուելիք որոշումներու մասին,—

Քարիւղի փոխադրութեան խնդիր։ Նկատելով որ Իտալիոյ քարիւղ փոխադրող շոգենաւերը անոր պէտքերուն երկու երրորդը կրնան ապահովել (տարեկան պէտքը 1 500,000 թօն է), նկատելով որ Ազգաժողովին անդամ չեղող երեք ծովային մեծ երկիրներ կրնան անհրաժեշտ շոգենաւերը տրամադրել Իտալիոյ։

Մասնագէտները այն կարծիքը կը յայտնեն թէ, քարիւղի փոխադրութիւնը կարենալ արգիլելու համար, պէտք է դիմում կատարել ոչ—անդամ պետութեանց մօտ, որպէս զի փոխադրանաւ չծախեն Իտալիոյ։

Մասնագէտները գնահատած են թէ Իտալիա մէկ միլիոն թօն քարիւղի մթերք ունի։

Տեղեկագիրը երեքշաբթի օր պատրաստ պիտի ըլլայ։

ՀՌՈՄԻ ԿԱՐԾԻՔԸ

ՀՌՈՄ, 8.— Պաշտօն. շրջանակները կ'ըսեն թէ Ազգաժողովին պարտականութիւնը պէտք էր ըլլար ո՛չ թէ պատիժներու միջոցաւ եւրոպական պատերազմ մը յառաջ բերել, այլ ուսումնասիրել Իտալիոյ դրական առաջարկութիւններ ընելու խնդիրը, որովհետեւ խնդիրը արժանապատուութեան հարց չէ, այլ պահպանել Եւրոպայի խաղաղութիւնը։

ՏՆՏԵՍ. ՊԱՏԻԺՆԵՐՈՒՆ ԱՐԴԻՒՆՔԸ

ՊՐԻՒՍԷԼ, 8.— Ծերակուտական Փօէնօն Ծերակոյտին մէջ ըսաւ թէ, պատիժներու գործադրութիւնը ապօրինի է և պէտք է ջնջուի։ Քննադատեց կառավարութիւնը որ առանց Խորհրդարանին հաւանութեան այսչափ ծանրակշիռ քաղաքական յանձնառութիւններու տակ մտաւ։

ԼՈՆՏՈՆ, 8.— «Տէյլի Թէլէկրաֆ»ի դիւանագիտական թղթակիցը կը գրէ որ Լոնտոնի իտալական դեսպան Կրանտիէ խնդրուած է հանդարտեցնել Ֆաշական Գերագոյն Խորհուրդը ի մասին քարիւղի արգելքին։

Ազգաժողովի կարգ մը անդամները կը խորհին որ եթէ կարելի չըլլայ առաջքը առնել խաղաղութեան ներած չափէն Իտալիա քարիւղ արտածման, կրնայ ըսուիլ որ Ազգաժողովը իտալացի ժողովուրդին դէմ ուղղակի պատժական միջոցներ չառներ։ Բայց կը մերժէ ուժ տալ նախայարձակ պատերազմի մը, քարիւղի մեծաքանակ մթերք վաճառելով։ Կը հաղորդուի որ ֆրանս. կառավարութիւնը Հռոմի մօտ ձեռնարկներ սկսած է կատարել, հասկնալու համար որ քարիւղի արտածումներու նմանօրինակ սահմանափակում մը պիտի նկատէ՞ իբր պատիժ։

ԻՏԱԼԻԱ ՆՈՐ ՏՈՒՐՔԵ՞Ր ԿԸ ՀԱՍՏԱՏԷ

ՀՌՈՄ 8.— Պաշտօն. շրջանակները կը հերքեն այն լուրերը թէ Իտալիա կը պատրաստուի նոր տուրք մը հաստատել մայրաքաղաքին վրայ, աւելցնելով որ 1919ին կատարուած առաջին փորձը, որ տուրքերու հարիւրին 20 բարձրացում մըն էր, դուռ բացաւ իտալ. տնտես. տագնապի մը։ Հետեւաբար հարկ չկայ կրկնելու այդպիսի սխալ մը, մանաւանդ որ՝ ներքին փոխառութիւն մը բաւական պիտի ըլլայ գոցելու Ափրիկէի պատերազմէն գոյացած պիւտճէի բացը։

Գերմանիա մտահոգ

ՊԵՐԼԻՆ, 8.— Քաղաք. շրջանակները կ'ենթադրեն որ քարիւղի արգելքին հաստատումը պատերազմին դադարման ոչ մէկ օգտակարութիւն պիտի ունենայ և պատճառ պիտի դառնայ Իտալիոյ Ազգաժողովէն հեռացման։

Պատժարկու պետութեանց և Իտալիոյ միջեւ վերջերս յայտնի մեղմացում մը ի յայտ եկած է որ կրնայ այս նոր պատիժով փճանալ։ Վերջապէս դիտել կուտան թէ՝ եթովպիական պատերազմին մէջ Գերմանիա կատարելապէս չէզոք կը մնայ։

Մանչու-ճափոն բանակին յառաջխաղացումը

ՄՏԱՀՈԳՈՒԹԻՒՆ ՅԱՌԱՋ ԲԵՐԱՒ

ԼՈՆՏՈՆ 8.— Մանչու-ճափոն բանակին Մոնկոլիոյ վրայ քալելու լուրը կը հաստատուի անգլ. պաշտօնական շրջանակներու կողմէ։

Այս լուրը մեծ մտահոգութիւն յառաջ բերաւ հոս։

Լորտ Լոնտոնտէրիի Պերլին այցելութիւնը

ԼՈՆՏՈՆ, 8.— Պերլինէ կը հաղորդուի որ անորոշ ժամանակով յետաձգուած է Պերլինի անգլ. դեսպանին Լոնտոն այցելութիւնը։ Քաղաքական շրջանակները կ'ենթադրեն որ դեսպանին ներկայութիւնը անհրաժեշտ է Պերլինի մէջ, Լորտ Լոնտոնտէրիի այնտեղ կատարած այցելութեան առթիւ։ Նոյն շրջանակները դիտել կուտան որ դեսպանը տուած է անհրաժեշտ բոլոր տեղեկութիւնները կացութեան մասին, իր վերջին Լոնտոն այցելութեան։ Կ'աւելցնեն որ հասարակ դիւանագիտական ճամբով կարելի է նոր զարգացումներ ձեռք բերել։

ԿԵԱՆՔ ՈՒ ԱՐՈՒԵՍՏ

ԱՆՏՈՆ ՉԵԽՈՎ

Անտոն Փավլովիչ Չեխով ծնաւ Թականրօքի մէջ, 1860ին:

Անտոնի հայրը համեստ վաճառական մը, նախանձախնդիր էր իր որդիին կատարեալ դաստիարակութեան: Իր ծննդավայրին մէջ փոքրիկն Անտոն կը յաճախէ նախ յունական վարժարան մը, յետոյ տեղւոյն լիսէն, ուրկէ 19 տարեկանին Մոսկուա կը մեկնի իբր բժշկական ուսանող:

Շատ հետաքրքրական է իր իբր բժիշկ ըրած վտանգաւոր ձախաւերութիւնները:

Իր դեղագիրներէն մէկուն մէջ մոռցած էր դնել ստորակէտը կրամին... յետոյ, յանկարծ յիշելով, կէս գիշերին իր շունչը կ'առնէ հիւանդին տունը. բարեբախտաբար դեղագիրը դեռ չէր պատրաստուած:

Նոյն տարին երիտասարդ բժիշկը մէկ ընտանիքի մէջ չորս թոքատապեր կը խնամէր, երկուքը մեռան: Չեխով, շանթահար պատահած դժբախտութենէն, անմիջապէս վար կ'առնէ իր դրան վրայ զետեղուած պղնձեայ նշանատախտակը:

Այս փոքր դէպքերը սակայն, իր իսկ խոստովանութեամբ, ապագայ մեծ գրագէտին վրայ սահուն ներգործութիւն մը ունեցած են: Ան այս կերպով առիթը ունեցած է ուսումնասիրելու ընտանեկան ներքին կեանքեր, հոգեխօսական երեւոյթներ, դժբախտութիւններու առթած հոգեկան տագնապներն ու բարքերը:

Այդ շրջանին երբ իր ծնողքը նիւթական ծանր տագնապի մը մատնուած էին, իր եղբայրը, փրոֆեսէօրներու ճառերը ընդօրինակելով ուսանողներու կը վաճառէր ու օգնութեան կը հասնէր իր ընտանիքին:

Անտոն բոլորովին անտարբեր և իր ներքին ձայնին միայն անձնատուր, առաջին պատմուածքը կը գրէր գաւառական թերթի մը մէջ, «Նամակս գիտնական բարեկամի մը» խորագրով, որուն միջոցով, շատեր յայտնութիւն մը գտան այս երիտասարդին մէջ:

Անտոն քաջալերուած, հետզհետէ գրեց նորավէպեր բազմաթիւ շաբաթական և ամսական հանդէսներու մէջ, որոնց մէջ հռչակաւոր կը դառնան «Ցեստամինց Ծաղիկներ», «Կեղծ Անձեր», «Անօգուտ Փառքը» եւն.: Ասոնց մէջ պատկերացուած էին ճշգրիտ ու յստակ գիծերով 19րդ դարու վերջին կիսուն ռուս ընկերութեան բարքերը, գաղափարները և անձերը:

Հրատարակիչներ սկսած էին ձեռքէ ձեռք քաշել զինքը. նորավէպերու հաւաքածոները կը կազմուէին, կը տպուէին, կը սպառէին, որով Անտոն կարող կ'ըլլար հանգիստ կերպով իրեններուն ապրուստը հոգալ:

Մեծ գրագէտներ կը հետաքրքրուէին իրմով, կառավարական ծախքով կ'ուզեն այդ անզուգական երիտասարդին տալ բազմակողմանի դաստիարակութիւն. սակայն՞ արդէն... Անտոն արդէն կը թքնէր:

Իր մտերիմներէն շատեր դիտել կուտային թէ չարաչար աշխատութեամբ կը տուժէ իր առողջութենէն, (որովհետեւ երիտասարդ Չեխով առաւօտեան 8ին կը սկսէր գրել և մինչեւ կէս գիշեր անընդհատ):

Անտոն կը պատասխանէ թէ տարօրինակ ոչինչ կայ այդտեղ, քանի որ կեանքը շատ կարճ է ու ինք չպիտի կարող ըլլայ հասնիլ իր նպատակին, եթէ իր մէկ վայրկեանը անօգուտ կերպով զոհէ:

Քսանեւհինգ տարու, համեստ, մաքուր, բարի ու առատաձեռն Անտոնի փառքը կուգայ գտնել զինքը:

Իր ընթերցողները, իր հրատարակիչները, իր վրայ հիացող գրագէտները զուրգուրոտ շրջապատ մը կը ստեղծեն իր շուրջ: Կ'ուզեն որ պահ մը ան ձգէ իր գրիչը և հեռանայ, գաւառներու և լեռներու կոյս ծոցին մէջ հանգչելու համար,

Չեխով ո՛չ մէկուն ականջ կը կախէ, կը շարունակէ արտադրել անդադար զիրար գերազանցող գործեր:

Այսպէս, հսկայ ոստումով մը, երիտասարդ գրչի մարդը, ժողովուրդին ու մտաւորականներուն սիրելին կը դառնայ, իր շուրջ կը տեսնէ Միխայլովսքի, Քորօլէնքօ, Ուսբէնսքի եւն.:

«Նովոյէ Վրէմիա»յի տնօրէնը մասնաւոր համակրութեամբ կը վերաբերուի Չեխովի հանդէպ եւ անոր բաժին մը կը յատկացնէ իր թերթին մէջ առատ ամսականով:

Իր դարակներուն մէջ կը հանգչին բազմաթիւ թատերախաղեր, որոնք ապագային իր փառքի պսակը յօրինեցին:

Ան՝ Չեխով՝ իր կեանքին ամենաերջանիկ շրջանին մէջ: Ինքզինքը ազատ ու ապահով, նուիրուած կը զգայ գրականութեան, երաժշտութեան և թատրոնի: Շրջապատուած ականաւոր հիւրերէ, իրեն համար առանձնութիւնը կը դառնայ հեռաւոր տառապանք:

«Երբ առանձին եմ, սարսափը զիս կը պատէ» կ'ըսէ: Արդեօք մահուա՞ն սարսափին ակնարկել կ'ուզէ:

Կը գնէ աւերակ, ընդարձակ հող մը՝ ուր կ'աշխատի իր պարապոյ ժամերուն, կը հերկէ, կը ցանէ ու կը քաղէ, ուր ֆիզիքապէս առողջ վերածնունդի շրջան մը կ'ապրի: Այդ տարիներուն գրած իր բոլոր վէպերուն հերոսները այդ ոգիով տոգորուած են:

Կը ճամբորդէ իր ընդարձակածաւալ հայրենիքին մէջ, Խրիմէն Կովկաս, Կովկասէն Վոլկա:

Դժբախտաբար սակայն, այդ վստահ ու բարեբախտ տարիները շատ կարճ կը տեւեն, որովհետեւ իր թոքերուն մէջ բոյն դրած ախտը գլուխը կը ցցէ կրկին:

1888ին, անձնական նամակի մը մէջ այսպէս կը գրէ.—

«Ամէն ձմեռ կը հազամ... ա՛յն ատեն շատ կը զգացուիմ՝ երբ թուքիս մէջ արիւն կը գտնեմ...»:

Այդ տարուան ընթացքին է որ վարձատրուեցաւ իր պատմուածքներու հաւաքածոն, «Վերջալոյս» անունով, Պուշքինի մրցանակով:

Ինք ո՛չ մէկ քաղաքական հոսանքէ չտարուեցաւ, իր հայրենակից բոլոր մեծ գրագէտները որոնք քաղաքական որոշ դաւանանքներ ունէին, կ'ուզէին իր վրայ ազդել՝ բայց երիտասարդ վիպագիրը կը պատասխանէր.

«Ես ո՛չ ազատական եմ, ո՛չ պահպանողական, ո՛չ անիշխանական եմ, ո՛չ ալ ոչնչական, այլ ազատ արուեստագէտ: Կ'ատեմ սուտը և բռնութիւնը, ի՛նչ գործի տակ որ ներկայանան ան: Իմ խնկուած Յիսուսը իմ խղճիս մէջ է և անոր խորանը կը զարդարեմ ողջմտութեամբ և լուսաւոր տուեալներով, ներշնչումով, բարութեամբ, գեղեցկութեամբ և ազատութեամբ»:

Ու իր վերջալոյսը...:

Իր մահուընէն երեք տարի առաջ կ'ամուսնանայ այն գեղանի դերասանուհիին հետ որ իր թատերգութեանց ոգին էր: Սէր ըլլալով միայն այդ կնոջ մօտ վայելած է խեղճ գրագէտը:

Չեխովի ամենամտերիմ ընկերը, Փօթափէնքօ՝ կարող կ'ըլլայ գլխէ հանել անոր կինը ու փախուստ տալ հետը: Բայց Օլկա (դերասանուհին) անմիջապէս խղճի խայթ զգալով իր գործած ապերախտութեան դէմ, կը հեռագրէ Չեխովի իր զղջումը: Սիրահար գրագէտը խենթի պէս կը վազէ որոշուած վայրը ու զինքը գրկաբաց կ'ընդունի: Այս դէպքերը մանրամասնօրէն կը պատկերացնէ «Արիանա» վէպին մէջ, վերջին ծայր զգայուն տողերով:

Իր կեանքի վերջին ամիսներուն մէջ, Չեխով գերագոյն ճիգով մը պայքարեցաւ կեանքի դժբախտութիւններուն դէմ: Յախուռն մոլեգնութեամբ, գիշեր ու ցերեկ, նախազգացում մը իր հասցնել կը գրգէր գրիչը: Առանց նկատի առնելու իր քայքայուած ֆիզիքականը, 1890—91ի Նիժնի Նովկորոտի սովի միջոցին, ժողովրդեան սիրելի դարձած իր անունի հմայքով, հրաշքներ կը գործէ կազմակերպութիւններու մէջ:

Ժանտախտի համաճարակը կուգայ ամբողջացնել ժողովուրդին դժբախտութիւնը: Չեխով դէպի Սախալին կը ճամբորդէ, որ ընդհանրապէս քաղաքական աքսորականներու հայրենիքն էր: Իր առողջութիւնը բոլորովին վրայ տուած կը վերադառնայ՝ սակայն առանց դադրելու գործելէ: Կը հիմնէ գրադարան, լսարան, թատրոն, հիւանդանոց եւայլն:

Բժիշկները իր գործունէութիւնը կ'արգիլեն ու զինքը կ'ուղարկեն Եալթա 1897ին: Այդ միջոցներուն է որ հիանալի արուեստագիտուհի Ոլկա Բնիբէր զինքը կը պտտցնէ բոլոր եւրոպական ոստանները, իր սքանչելի խաղարկութեամբ անգամ մը եւս անմահացնելով հեղինակին «Վանեա հօրեղբայր», «Երեք քոյրեր» «Կեռասներու պարտէզը» գործերը:

Վերջապէս, դէպի Պատէն, վերջին ճամբորդութեան միջոցին, 1904ին, իր կնոջ բազուկներուն մէջ կը մեռնի Անտոն Չեխով, 44 տարեկան:

Այս տաղանդաւոր և այնքան սիրուած հեղինակին — որուն գործերուն մեծ մասը հայերէնի վերածուած են — կեանքի ամփոփ գիծերը տալէ վերջ՝ ակնարկ մը նետենք անոր արուեստին վրայ:

Քաղեց՝ ԱՐԵՒԵԼՔՑԻ

ԷԱԿԱՆ ԿԷՏ ՄԸ
ԿՈՄԻՏԱՍ ՎՐԴ.Ի ՎՐԱՅՈՎ

Յորաբախտ Կոմիտաս վարդապետի մահը՝ առիթն ընծայեց հայ մամուլին, անգամ մը եւս զբաղելու անով:

Եւ արդարեւ, հայ մամուլը միահամուռ ողբաց Կոմիտաս վարդապետը: Շատեր յօդուածներ նուիրեցին իր կենսագրութեան վրայով: Ուրիշներ ներկայացուցին իր երաժշտական գործունէութիւնը: Ոմանք ալ անոր անզուգական երգիչի հանգամանքը վեր առին: Հանդիպողը բան մը ըսաւ: Մինակ մեր Գ. Գեարոս Կարապետեանն է որ՝ այս անգամ ոտանաւոր մը ձեռին, Սուլու Մանաստըր այցի չգնաց:

«Արեւելք»ի մէջ մասնաւորաբար Գ. Ց. Քէչիչեան նուիրեց յօդուած մը, հիացումով, յարգանքով, յուզումով գեղուն:

Այո՛, Կոմիտաս վարդապետ հայերէն չէր գիտեր երբ Էջմիածին գնաց: Կամք ունէր սորվեցաւ:

Այո՛, Կոմիտաս վարդապետ ժողովրդական երգեր ժողված է: Իրմէն առաջ ուրիշներ ալ ժողված են:

Այո՛, Կոմիտաս սքանչելի կերպով համերգներ կը կազմակերպէր: սքանչելի կերպով ալ կ'երգէր, մեծ արուեստագէտ մըն էր, բայց այս բոլորը անգտանելի յատկութիւններ չեն: Ունեցած ենք ուրիշ արուեստագէտներ, երգիչներ: Վաղը կրնանք ունենալ ուրիշ տաղանդաւոր նորեր:

Այս և այս կարգի շատ մը յատկութիւններ ունէր և կրնար ունենալ Կոմիտաս վարդապետ: Սակայն այդ բոլորը անգարմանելի, անփոխարինելի գիծեր, յատկութիւններ չեն:

Կայ էական կէտ մը, ամէնէն կարեւոր կէտը որու մասին գիտակից տողէ մը չհանդիպեցայ հայ մամուլին մէջ դժբախտաբար:

Կոմիտաս վարդապետի մօտ կար «գիտուն մը»: Կարեւոր է շեշտել «լուսաւո՛ր գիտուն մը»: Կոմիտաս վարդապե՛տն էր որ հայ, թուրք, արաբ, պարսիկ, վրական, ասորական, կովկասեան եւն. եւն. խառնիխուռն, իրար անցած, իրար վրայ պատուաստուած, անճանաչելի դարձած, խորթացած, ջնջուած կամ ուռճացած, չարափոխուած կամ հարստացած երաժշտութեան մէջէն փորձեց զատել հայ բնիկ տոհմային երաժշտութիւնը:

Փորձեց և յաջողեցաւ:

Փորձեց ո՛չ թէ կոյրզկուրայն խարխափելով, այլ գիտական, պատմական տուեալներու խորազոյն ըմբռնումով, դէպի լոյս քալելով:

Թուրք հարազատ երաժշտութիւն մը կայ, հայկականին նման: Սակայն ո՞ւր է այն գիտունը որ համարձակութիւնն ունենայ Կոմիտասին նման անոր տալու իր իսկական գիծերը: Պարսիկ երաժշտութիւնը արաբականին հետ չօքեր է անոր կուրծքին, և դեռ ուրիշներ, ու անճանաչելի կը դարձնեն անոր իսկական դէմքը:

Թուրք ժողովրդական հոյակապ սիրերգներու հանդիպեցայ Վամբերիի մօտ: Անշուշտ ժողովուրդ մը կար որ կ'երգէր զանոնք,

Կոմիտասի արժանիքը աւելի բարձր է մանաւանդ այն տեսակէտով որ՝ հայ ժողովուրդը տաղանձին բոյն մը չունէր, մինչդեռ Թուրքերու մեծ մասը կ'ապրէր կեդր. Ասիոյ մէջ, ազդեցութիւններէ հեռու, և նուազ ենթակայ խաթարումի:

Այո՛, Կոմիտաս վարդապե՛տն է որ ստեղծեց հայ երաժշտութիւնը: «Ստեղծեց» բառին բովանդակ առումով: Անոր տուաւ իր բնագեղ և հարազատ գոյնը: Անոր տուաւ հաճելի և գեղեցիկ դէմք մը: Անոր տուաւ պաշտելի ալ հոգի մը: Մեռած դիակ մը չէ հայ երաժշտութիւնը, երաժշտութիւնը որ գիտուններ ի գիր կ'առնեն բարբարոսներու մէջէն: Հոն կար դրոշմը հիանալի կենսունակութեան մը, թարմութեան մը և մարդկային ամենապարզ և նոյն ատեն ամենախորունկ զգացումներուն:

Երեկ, եւրոպական երաժշտութիւնը և իր կաճառները կ'ուրանային հայ երաժշտութեան գոյութիւնը: Այսօր պատիւներով տեղ կուտան անոր:

Հաւատացէ՛ք, ամենամեծ յաղթանակներէն մէ՛կն է որ՝ ի փառս հայ միտքին՝ Կոմիտաս վարդապետ կը տանէր գրեթէ մինակը, յաղթանակ մը որուն գովքը պիտի արձագանգուի դարե՛ր ու դարե՛ր:

Փա՛ռք Կոմիտասին:

ԱՐՏ. ՅՈՎՀԱՆՆԷՍԵԱՆ

ՄԱՀԱՓՈՐՁԻ ԴԱՏԱՎԱՐՈՒԹԻՒՆԸ

Նոր մանրամասնութիւններ
Ընդհ. դատախազի պահանջմնագրէն

Պահանջմնագրի բնագիրը կը ճշդէ թէ
ԲՈԼՈՐ ՀԱՅԵՐԸ ՉԵՆ ՄԱՍՆԱԿՑԻՐ ԴԱՇՆԱԿ ՔՈՄԻԹԷԻՆ

«Ժումհուրիյէթ» իր երէկի թիւով հաստատած էր, իսկ «Թան» իր այսօրուան թիւին մէջ կը հրատարակէ մահափորձի դատին առթիւ ընդհ. դատախազին կարդացած և 95 էջէ բաղկացած պահանջմնագրին բնագիրը, ուր կ'ըսուի թէ.— Երբ Սուրիոյ հակաթուրք կազմակերպութեանց կարգին կը յիշուի Դաշնակ գոմիթէն — բոլոր Հայերը մաս չեն կազմեր այդ կազմակերպութեան:

Մինչ հեռաձայնով ստացուած և «Թան»ի նախորդ օրուան թիւին մէջ լոյս տեսած պահանջմնագրի բովանդակութեան մէջ բոլորովին հակառակը կը վերագրուէր, իբր թէ ընդհ. դատախազը Դաշնակ քոմիթէն վեր առած ատեն ըսած է թէ «բոլոր Հայերը կը մասնակցին այս կազմակերպութեան»:

Այս վերագրումը, որքան ալ հիմնովին սխալ, ցաւ միայն կրնար պատճառել բոլոր Հայերուն և մանաւանդ Թրքահայերուն, տրուած ըլլալով որ այս առթիւ յիշեալ գոմիթէին կը վերագրուէր այնպիսի գործունէութիւն մը, որով Աթաթիւրքի դէմ նոր մահափորձ մը կազմակերպելու դատապարտելի նպատակ մը կը հետապնդուի: Պարզապէս յիմարական, նոյն իսկ իր մտածումի ձեւին մէջ:

ՆՈՐ ՄԱՆՐԱՄԱՍՆՈՒԹԻՒՆՆԵՐ

Չերքէզներու կուսակցութիւնը, որ կազմուած է Ռեհանիէի մէջ, նպատակ ունի միացնել բոլոր Չերքէզները և անկախութիւն ձեռք բերել:

Ասոնք իրենց միակ թշնամի կը նկատեն Թուրքերն ու Ռուսերը՝ Այն համոզումը ունին թէ Չերքէզ են բոլոր Թուրքերը: Թարիք Միւթազ որ 150 նոցներէն է, ընդհ. քարտուղարը եղած է այդ կուսակցութեան և ամսական 400 Փր. կը ստանայ: Ան դիցաբանութենէ ճառելով, կը ջանայ Չերքէզներուն տալ այն համոզումը թէ «Պրոմէթէ»ի սերունդէն սերած են:

Այս Չերքէզ կուսակցութեան հիմնական նպատակն է Թուրքիոյ մէջ մահափորձեր կատարել, թէպէտեւ իր ծրագրին մէջ կ'ըսէ թէ իր նպատակն է ուսում ջամբել Չերքէզ տղոց փոխադարձ օժանդակութիւն հաստատել Չերքէզներու միջեւ:

Չերքէզ, Հոյպոն և 4 Դաշնակ գոմիթէները շատ համաձայն են իրարու հետ գործակցելու: Վերջերս, այս նպատակով, վերջին երկու գոմիթէները ժողով գումարած և իրենց պետերը համաձայնած են կարգ մը սկզբունքներու շուրջ, զորս չեմ ուզեր յայտնել հոս.

ՈՒՐԻՇ ՄԱՀԱՓՈՐՁ ՄԸ

Ընդհ. դատախազը, Չերքէզ Էթհէմի գործունէութեան կարգին հետեւեալ դէպքը յիշած է.—1927 Օգոստ. 1ին Սամոս կղզին կ'երթայ Հաճի Սամիի հրոսախումբը, որուն նպատակն էր մահափորձ կատարել Աթաթիւրքին դէմ: Հրոսախումբը Սէօքէի ծովեզերքը ցամաք կ'ելլէ Օգոստ. 17ին, բայց իր դէմը ելլող մեր ոստիկան զօրքերը բնաջնջուի, իրենց եղերելի նպատակը առանց կարենալ գործադրելու:

Մինչ, ուրիշ հրոսախումբ մը Աթաթիւրքի Թրակիա այցելութեան առթիւ ալ մահափորձ մը կը պատրաստէր:

1931ին, դարձեալ Թուրքիա ղրկելու համար, հրոսակները Սուրիոյ մէջ նոր հրոսախումբ մը կը կազմեն, Հաճի Սամիի հրոսախումբին կատարելիք մահափորձին ձախողելուն վրայ:

Այդ միջոցին Աթէնք այցելած Իսմէթ Ինէօնիւ: Դաւադիրները որոշած էին մեր վարչապետը սպաննել հոն, իսկ յետոյ Թուրքիա գալով, հոս ալ սպաննել Աթաթիւրքը: Երբ չեն յաջողիր Աթէնքի մէջ, դաւադիրները Թանպուլ կը զրկեն Հրանտ Ճանիկեան անուն գոմիթէճին, որ եկած ռումանական շոգենաւին մէջ ինքզինքը սպաննեց, ինքզինք ձեռք չտալու համար, բայց իր վրայ գտնուած թուղթին մէջ դաւադիրներուն անունները գրուած էին:

Այս գործին համար 300,000 տոլար յատկացուցած էր գոմիթէն, ինչ որ ցոյց կուտայ անոնց գործունէութիւնը՝ սպաննելու համար Թաթիւրքը:

"ԱՐԵՒԵԼՔ"Ի ՊԱՏՄՈՒԱԾՔ

ԻՆՉՈ՞Ւ

1830 տարւոյ գարնան, Եան Եաչէվսքի՝ Բոյանքայի կալուածին մէջ, ընդունեց իր հանգուցեալ բարեկամին որդւոյն՝ Եօզէֆ Միքուլսքիի այցելութիւնը:

Եաչէվսքի՝ 65 տարեկան ծերունի մըն էր, լայն ճակատով, լայն ուսերով, լայն կուրծքով, որուն այրած դէմքին վրայ երկար սպիտակ պեխեր կախուած կը մնային:

Փոլոնիոյ երկրորդ բաժանումէն մնացած հայրենասէր մըն էր ան: Երիտասարդ տարիքին Միքուլսքիի ծառայած էր, Քոչչիւսքօյի դրօշին տակ, և իր հայրենասէրի բոլոր հոգիովը կ'ատէր Կատարինէ Բ. Թագուհին, ինչպէս նաեւ իր համանին՝ «Թշուառական դաւաճան» Փոնիաթովսքին: Փոլոնիական Հանրապետութեան վերականգնումին այնքան վստահ էր, որքան վստահ թէ հետեւեալ առաւօտուն արեւը պիտի ծագէր վերստին:

1812ին, իր պաշտած Նափոլէոնին բանակին մէջ զօրաբաժին մը կը հրամայէր: Մեծ կայսեր անկումը ողբաց, սակայն երբեք չէր դադրեր յուսալէ իր Փոլոնիոյ վերականգնումը, զէթ մէկ մասով:

Աղեքսանդր Ա.ի կողմէ Վարշաւիոյ ժողովին բացումը՝ կրկին արծարծեց իր յոյսերը. սակայն Սուրբ Ջինակցութիւնը, ամբողջ Եւրոպայի վրայ տարածուող յեղաշրջումը, Փոլոնիոյ փոխարքային՝ մեծ դուքս Կոնստանդինի յիմարութիւնները, ուշացուցին իր ամենանուիրական բաղձանքներուն իրականացումը:

1825ի ատենները, Եաչէվսքի վերջնականապէս Բոյանքայի իր կալուածին մէջ հաստատուեցաւ և հոն ապրեցաւ, մատակարարելով իր ստացուածքները, որսալով, ինչպէս նաեւ կարդալով թերթեր և նամակներ, որոնց շնորհիւ կարող կ'ըլլար մշտապէս հետաքրքրութեամբ մը հետեւիլ իր երկրին քաղաքական դէպքերուն:

Գեղեցիկ և ազնուազարմ մանկամարդ աղջկայ մը հետ երկրորդ ամուսնութիւն մը կնքած էր. այս ամուսնութիւնը երջանկաբեր չեղաւ: Իր երկրորդ կինը ո՛չ կը սիրէր և ոչ ալ կը յարգէր. բրտօրէն կը վարուէր հետը, իբրեւ թէ այսպէսով իր գործած յանցանքին համար վրէժ լուծել ուզէր: Իրմէ զաւակ չէր ունեցած, մինչդեռ երկու աղջիկ ունէր իր առաջին կնոջմէն: Մեծը՝ Վանտա, իր գեղեցկութեանը գիտակից, գիւղը շատ կը ձանձրանար. իսկ երկրորդը՝ Ալպինա, որ հօրը սիրականն էր, նիհարիկէկ, վառվռուն, ճգանդուր խարտիշահեր աղջիկ մըն էր որ հօրը նման իրարմէ հեռու, խոշոր ու փայլուն աչքեր ունէր:

Ալպինա տասնըհինգ տարեկան էր, երբ Եօզէֆ Միքուլսքի իրենց մօտ գնաց: Այս վերջինը, այն շրջանին երբ Վիլնայի մէջ կ'ուսանէր, ձմրան եղանակը հոն անցընող Եաչէվսքիի հետ արդէն յարաբերութիւն հաստատած էր: Այն ատեն կը սիրաբանէր Վանտայի հետ: Բայց հիմա առաջին անգամն էր որ որպէս մարդ և իր ճակատագրին տէր կուգար իրենց մօտ:

Եօզէֆ Միքուլսքիի գալուստը Բոյանքայի բոլոր բնակիչներուն հաճոյք պատճառեց: Հօրը՝ վասնզի Եօզէֆ կը յիշեցնէր իր բարեկամը, երբ երկուքն ալ դեռ երիտասարդ էին, մինչ երիտասարդը ջերմօրէն և խանդավառուած կը պատմէր յեղափոխական այն գերագրգիռ շարժումը որ կը տարածուէր ո՛չ միայն Փոլոնիոյ, այլ նոյն իսկ արտասահմանի մէջ ուրկէ ան կուգար: Տիկ. Եաչէվսքիի՝ որովհետեւ օտարականի մը ներկայութեանը ամուսինը իրեն հանդէպ աւելի վերապահ ընթացք մը ցոյց կուտար, և իր սովորութեանը համեմատ յաճախ զինքը չէր սաստեր. Օրիորդ Վանտայի՝ վասնզի ան վստահ էր թէ Միքուլսքի իր ձեռքը խնդրելու եկած էր, արդէն ան պատրաստ էր իր ձեռքը շնորհելու, սակայն կ'ուզէր ինքզինքը ծանրէն ծախել: Վերջապէս երջանիկ էր Ալպինան՝ վասնզի ամէնքը գոհ էին:

Միայն Վանտան չէր որ համոզուած էր թէ Միքուլսքի իր ձեռքը խնդրելու եկած էր. տանը բոլորը այսպէս կը խորհէին, սկսեալ հօրմէն մինչեւ ծերունի պառուհի Լիւսովիք, հակառակ ոչ ոք այդ մասին բան մը կը խօսէր:

Արդարեւ, ճիշդ էր թէ Միքուլսքի այս դիտաւորութեամբ եկած էր, սակայն, շաբաթ մը [illegible]տոյ, առանց բացուելու, չփորձ[illegible] և յուզուած մեկնեցաւ:

Ամէն մարդ զարմացաւ այս շուտափոյթ մեկնումէն առանց կարենալ պատճառը հասկնալու: Միմիայն Ալպինան կրցած էր գուշակել:

(1) Թրգմ. Ա. ԵՂԻԿԵԱՆ

ՆԵՐՔԻՆ ԵՒ ԱՐՏԱՔԻՆ ԼՈՒՐԵՐ

ԻՏԱԼԻՈՅ ՄԵՐ ՊԱՏԱՍԽԱՆԸ
"ԱՌԱՋԻՆ" ՌՈՒՄԲԸ ԱՐՁԱԿՈՂԸ ՆԱԽԱՅԱՐՁԱԿ Է„

Այս խորագրով «Հապէր» կը գրէ.— Ինչպէս գրած էինք անկէ առաջ, Իտալիա այն պահուն երբ Անգլիոյ կողմէ Միջերկրականի ապահովութեան համաձայնութիւն մը կը կատարուէր, հարցուցած էր որ Թուրքիոյ այս մասին տուած դրական պատասխանը կը պատշաճի՞ 1928ի թուրքեւիտալական բարեկամական դաշնագրին։

«Թայմզ»ի համաձայն, Թուրքիա անգամ մը եւս կրկնելէ վերջ Իտալիոյ հանդէպ իր սնուցած բարեկամական զգացումները եւ հաւատարմութիւնը 1928ի ուխտին, հաղորդելով Թրք. տեսակէտը ի մասին «անիրաւ յարձակման» նշանակութեան, ըսած է. «Թուրքերու տեսակէտով նախայարձակ է ան, որ առաջին ռումբը կ'արձակէ»։

ՀԱՅ ԿԱԹՈԼԻԿ
ՔԱՀԱՆԱՅԻ ՄԸ ԵԼՈՅԹԸ

Կեալայէն (Ռումանիա) կը հաղորդեն թէ հայ կաթոլիկ երիտասարդ քահանայ մը, Իոն Լուլու, օրթոտոքս եղած եւ ուսուցչուհիի մը հետ ամուսնացած է։ Իր անհատական կեանքին հետեւանքով, քահանան 2 ամսուան կախակայման դատապարտուած էր հայ կաթոլիկ առաջնորդարանէն եւ այս պատճառով դառնացած էր։

"ՊԷՊՕ„Ն ԵՈՒԿՈՍԼԱՒԻՈՅ ՄԷՋ

Սկիւպէն (Եուկոսլաւիա) կը գրեն, որ հայկական շարժապատկեր «Պէպօ»ն այժմ մեծ յաջողութեամբ կը բեմադրուի Եուկոսլաւիոյ զանազան քաղաքներուն մէջ եւ արտակարգ հետաքրքրութիւն առթած է ոչ միայն փոքրաթիւ հայերու, այլեւ տեղացիներու մէջ։

ԵՐԿՐԱՇԱՐԺ՝ ԻՍԹԱՆՊՈՒԼԻ ԵՒ ԱՆԱՏՕԼՈՒԻ ՄԷՋ

Նախընթաց օր ժամը 14.27ին երկրաշարժի թեթեւ ցնցում մը զգացուած է քաղաքիս մէջ կարգ մը անձերու կողմէ։ Շարժին կեդրոնը Իսթանպուլէ 200 քիլօմէթր հեռաւորութեան վրայ կը գտնուի եւ վնասներ պատճառելու չափ զօրաւոր չէ։ Պոլսոյ մէջ ալ անցեալ առաւօտ ժամը 4ին երեք կարճատեւ ցնցումներ զգացուած են որոնցմէ մին զօրաւոր [illegible] չ'ըլլայ։

*** Քաղաքապետական թատրոնի արուեստագէտներէն Ճահիտ եւ Թալաթ վարպետօրէն ծրագրուած խաբեբայութեան մը զոհ գացած են։ Այս վերջինները, որոնք միասին կը բնակին, կ'ուզեն տուն մը ծախու առնել։ Անցեալներս խաբեբայ մը իբր մաքրիմ ներկայանալով, Թարլապաշըի մէջ 4000 ոսկիի տուն մը կ'առաջարկէ։ Արուեստագէտները 1200 ոսկի կանխավճար կու տան։ Քանի մը օր վերջ սակայն, երբ տան մէջ նորոգութեան ձեռնարկած էին, տանտէրը կուգայ վարձքը պահանջել։ Արուեստագէտները յետոյ վերահասու կը դառնան որ այդ տունը կարելի չէ ծախել քանի որ գրաւի տակ կը գտնուի։ Իբր մաքրիմ ներկայացող խաբեբան ալ անհետացած է։

*** Գատըգիւղի եկեղեցին ընդարձակելու արտօնութիւն առնուած ըլլալը գրած էինք երէկ եւ աւելցուցած թէ այսպէսով եկեղեցին պիտի կրնայ 200 հոգի աւելի ընդունիլ։ Կը հասկցուի թէ լուրը այս ձեւին մէջ սխալ է եւ կատարուելիք շինութիւնը լոկ ապակեփեղկ մը աւելցնել է։

*** Էջմիածնի Մայր Տաճարին նորոգութեան համար հանգանակութեան ձեռնարկուած է Գահիրէի մէջ։ Առաջին քայլէն իսկ հաւաքուած է 300 Եգիպտ. ոսկի (մօտ 1900 ոսկի), զոր նուիրած են՝ Պ. Ժանիկ Զաքըր (100), Տէր եւ Տիկ. Եագուպեան (50), Մեթր Շ. Սեւյոնքեան, (50), Տէր եւ Տիկին Տոքթ. Վառվառեան (50) եւ Այրի Տիկ. Շալվարճեան (50)։

"ԱԶԴԱՐԱՐ„ ՏՔԹ. ՍԱՐԳԻՍԵԱՆ ԴԱՏԸ

Վճռաբեկ Ատեանը, կարգ մը ձեւական թերիներու պատճառաւ բեկած ըլլալով Իսթանպուլի Պատժական Ա. Ատեանի անկէ առաջ «Ազդարար»ի մասին տուած վճռին մէջ, վաղը, Երկուշաբթի, ժամը 10ին յիշեալ դատարանին կողմէ կրկին պիտի տեսնուի նոյն դատը։

Ինչպէս յայտնի է «Ազդարար»ի դէմ այս դատը բացուած էր Տոքթ. Սարգիսեանի կողմէ. յիշեալ թերթին մէջ այս վերջնոյն համար գրուած «Թեթեւութիւն» խորագրով խմբագրականին առթիւ։

ՎՐԻՊԱԿ. — Գրաշարական ցաւալի սխալ մը տեղի ունեցած ըլլալով մեր երէկի թիւին լոյս տեսած «Ժամանակ անպարտ» լուրին մէջ, ստորեւ կարեւորութեամբ կը կը սրբագրենք այս ակամայ սխալը, ուր «չար Ժամանակ»ի դէմ բացուած էր» եղած էր «զոր «Ժամանակ»ի դէմ բացուած էր» պարբերութիւնը։

ԿԱՐՄԻՇԻ ՈՂԻՄՊԻԱԿԱՆ ԽԱՂԵՐՈՒ ԱՐԴԻՒՆՔԸ

Ինչպէս հաղորդած էինք, ձմեռնային ողիմպիական խաղերը ըսկսած են Գերմանիոյ Կարմիշ քաղաքին մէջ։ Ստորեւ կու տանք առաջին օրուայ արդիւնքները.

Շուէտ Ճափոնի 0—3ով, Գանատա Լեհաստանի 0—11ով, Միացեալ Նահանգներ Զուիցերիոյ 0—3ով, Չեխոսլովաքիա Պելճիքայի 0—5ով։ Ներկաներուն վրայ մեծ ազդեցութիւն թողած է Գանատայի խումբը։

Ամէն ոք անկարելի կը նկատէ այս խումբին պարտութիւնը։ Խիստ բուռն եւ յուզումնալից եղած է նաեւ Ֆրանսացիներու եւ Հունգարներու մրցումը։ Այն ատեն որ խաղադաշտէն մարզիկներէն մին ծանրապէս վիրաւորուելով հիւանդանոց փոխադրուած է։

Ողիմպիականի կազմակերպութեան քոմիթէն, յետաձգած է Պօպսլայք մրցումները։ Զոյգ Պօպսլայքները այսօր եւ վաղը չորսական հոգիէ բաղկացածները պիտի մրցին։ Ցուրտերը սկսած ըլլալուն սառուցադաշտը լաւ վիճակի մէջ կը գտնուի։

*** Համալսարանին վարչութիւնը, որ կառավարութեան երաշխաւորութեամբ 2 ուկէս միլիոնի փոխառութիւն մը պիտի կնքէ, մտադրած է այս գումարին մէկ մասով Ճէրահփաշա Կուրէպա հիւանդանոցներուն 350 ական անկողին աւելցնել։ Մնացեալ մասով ալ էնսթիթիւ մը շինել պիտի տայ։

*** Իսթանպուլ քաղաքին ծրագրին գործադրութեան համար այս տարի 35 հազար ոսկի պիտի ծախսուի։

ՄԱՐԶԱՇԽԱՐՀ

ՆՈՐ ՇԻՇԼԻ-ԱՌՆԱՒՈՒՏԳԻՒՂ
ԿԸ ՄՐՑԻՆ ԱՅՍՕՐ

Այսօր, առաւօտուն, Նոր Շիշլիի եւ Առնաւուտգիւղի (յունական) Ա. եւ Բ. թիմերուն միջեւ բարեկամական մրցում մը տեղի պիտի ունենայ Պէշիկթաշի Շէրէֆ մարզադաշտին մէջ։

Բ. Թիմերու մրցումը պիտի սկսի ժամը 9.30ին, իսկ Ա. Թիմերունը՝ 11ին։

Այս մրցումը որքան հետաքրքրական նոյնքան կոչուած է կարեւոր դառնալ իր արդիւնքով, նկատելով որ վերջին լիկի մրցումներուն Առնաւուտգիւղն էր միայն որ հաւասար գոլը եկաւ Նոր Շիշլիի հետ, իսկ իրմէ աւելի զօրաւորներ պարտուեցան։

ՄԱՐԶԱՍԷՐ

ԹՐԱԿԻՈՅ ՄԷՋ ԳԵՏԵՐԸ ՅՈՐԴԵՑԱՆ

ԻԶՄԻՐԻ ՄԷՋ ԱԼ
ԲԱԶՄԱԹԻՒ ԳԻՒՂԵՐ ՋՈՒՐԵՐՈՒ ՏԱԿ

Իզմիրէ կը հաղորդուի որ, վերջերս տեղացած յորդառատ անձրեւներու հետեւանքով Քիւչիւք Մէնտէրէս գետը յորդած է, ջուրերու տակ ողողելով Թիրէի եւ Թօրպալըի մէջ գտնուող հինգ գիւղեր։ Բնակիչները որոնք անպատսպար մնացած են դպրոց եւ մզկիթներու մէջ զետեղուած են։ Կուսակալ Ֆազլը Կիւլէչ իսկոյն աղէտին վայրերը գացած եւ Կարմիր Մահիկն ալ օգնութեան փութացած է։

Տեղատարափ ջուրերով ծածկուած է Ագհիսարի եւ Չիֆթլիքտաւրոզի միջեւ երկարած տարածութիւնը։ Պանտըրմայի երկաթուղագծին Սարուհանլը Իսհագ եւ Չէլէպի կայարաններու միջեւ մնացած մասը ջուրերով ողողուած ըլլալուն, երկաթուղային հաղորդակցութիւնը դադրած է այդ մասին մէջ։

Միւս կողմէ Էտիրնէէ ստացուած տեղեկութեանց համաձայն, վերջերս Պալքաններու մէջ տեղացած հեղեղանման անձրեւներուն հետեւանքով Մէրիճ Արտա եւ Թունճա գետերը յորդած, ջուրերը չորս մեթր բարձրանալով ողողած են բազմաթիւ դաշտեր։

Սօֆիայէ ալ կը հաղորդուի որ Մէրիչ գետին յորդման հետեւանքով ջուրերը ողողած են Ֆիլիպէի շրջակայքը ընդարձակ տարածութիւններ։ Ջուրերուն բարձրութիւնը երկու մեթրի կը հասնի։ Ֆիլիպէ քաղաքն ալ ջուրերու տակ կը գտնուի։

*** Օդերու այս յանկարծակի փոփոխման մասին Գանտիլլիի դիտարանին տնօրէն Ֆաթին հետեւեալը ըսած է.—

«Մեր մօտ ալ կրնան սպասուիլ այն ցուրտերը որոնք սկսած են Եւրոպայի կարգ մը վայրերը։ Սակայն տակաւին անցողակի հոսանք մը միայն կրնայ ըլլալ եւ ոչ թէ տեւական։»

Սուրիոյ արիւնալի ցոյցերը կը շարունակուին
ԲԱՐՁՐ ՔՈՄԻՍԷՐԸ ՓԱՐԻԶ ԿԱՆՉՈՒԵՑԱՒ

ՊԵՅՐՈՒԹ 8.—Հոմսի մէջ վերջին խառնակութեանց հետեւանքով սպաննուած են 3 հոգի եւ վիրաւորուած բազմաթիւ ոստիկաններ։

Դամասկոսի մէջ մինչեւ ժամը 17 հանդարտութիւն տիրեց յետոյ տեղի ունեցաւ ցոյց մը, որ խափանուեցաւ ոստիկանութեան կողմէ։ Շիր խառնակութեանց իբր պատասխանատու ձերբակալուած է Տոքթ. Շիրչաքալ։

Ամմանի մէջ կը հաշուուի 7 մեռեալ, բոլորն ալ ցուցարարներէն։

ԵՐՈՒՍԱՂԷՄ 8.—Սուրիոյ մէջ խառնակութեանց վերսկսելուն հետեւանքով, յետաձգուած են այն տեսակցութիւնները որոնք տեղի կ'ունենային ընդմէջ Ֆրանս. բարձր քոմիսէրին եւ մահմէտական պետերուն, վերահաստատելու համար հանդարտութիւնը։

Բարձր քոմիսէր կոմս տը Մարթէլ հրաման ստացաւ անմիջապէս Փարիզ մեկնելու։

Ընդհ. գործադուլը միշտ կը շարունակէ Սուրիոյ մէջ։

ՕԹԷԼ Մ. ԹՕՔԱԹԼԵԱՆ
ՊԷՅՕՂԼՈՒ
Հաճելի անցնելու համար ձեր իրիկունը, գացէք
ԹՕՔԱԹԼԵԱՆ ՊԱՌ - ՃԱՇԱՐԱՆԸ
ուր քաղաքին ընտրանին ժամադիր կ'ըլլայ ճաշելու եւ պարանցիկ հաւաքոյթներու համար, որոնք ամէն իրիկուն տեղի կ'ունենան Տիկ. Փուրիէյի ղեկավարութեամբ.
Ամէն շաբաթ ՏԻՆՁ—ՏԱՆՍԱՆ՝ քօթիյեօնով
ԶԵՂՉՈՒԱԾ ԳԻՆԵՐ

ՄԻՀԱՅԻԼ ՎՈՒԼՓԷՍՔՈՒ
Կ'ԵՐԳԷ ՀԱՅ ԺՈՂՈՎՐԴ. ԵՐԳԵՐ

Ռումէն երաժշտ. Ակադեմիի փրօֆէսէօր եւ Մօնթէ Քարլօի օփերայի նախկին պարիթօն Պ. Միհայիլ Վուլփէսքու Յունվ. 25ին երգահանդէս մը տուած է Պուքրէշի մէջ։ Ան երգած է նաեւ Կոմիտաս վարդապետի «Ջինար ես» մեներգը, զոր սիրուած կրկնած է, նաեւ ուրիշ երկու հայ ժողովրդական երգեր՝ բուռն ծափերու մէջ։

Վուլփէսքու հայ ժողովրդական երգերով մասնակցած էր այն դասախօսութեան, զոր 1923ին Փրոֆ. Ն. Եօրկա տուաւ ռումէն Ազգ. Թատրոնին մէջ հայ արուեստի եւ հայ ժողովուրդի մասին։

*** Կաթող. Պատրիարք Գաբրիէլ Արքեպս. Յունվ. 31ին Աղեքսանդրիա մեկնած է՝ ուր պիտի մնայ քանի մը օր։

*** Փոքրամասնութեանց եւ օտար դպրոցներուն ղրկուած է այն կանոնագիրը, որ պատրաստուած է յիշեալ վարժարաններու թուրք ուսուցիչներուն համար։ Կանոնագրին կարգ մը մասերը գրեթէ նոյնն են պետական վարժարաններու կանոնագրին։

*** Համբաւաւոր [illegible] Սթավսքիի այրին Փարիզի նորաձեւութեան հաստատութեանց մէկուն մէջ իբր «մանըքէն» սկսած է ծառայել։

Այսօր Կիրակի, գացէք
ՍԻՆԷ ՍՈՒՄԷՐ
Տեսնելու երկու մեծ ֆիլմեր
միանգամայն
ՅԱՐՁԱԿՄԱՆ ՏՈՐՄԻՂԸ
(Պոլիվիա-Փարակուա կռիւը)
եւ պատմական գեղեցիկ ֆիլմը
ԼԻՒՔՐԷՍ ՊՈՐՃԻԱ
Փարամունթ աշխատութիւններու կարգին՝ Անգլիոյ թագաւորին յուղարկաւորութիւնը
Այսօր, ժամը 11ին
ընդհ. մուտք 35 ղրշ.

ԺՈՂՈՎՐԴԱԿԱՆ ՏԱՐԵՑԻՐՔ

Նոր Տարւոյ սիրուն հրատարակութիւններէն մին է ԺՈՂՈՎՐԴԱԿԱՆ ՏԱՐԵՑԻՐՔԸ որ ձեռքէ ձեռք կը խլուի ամէն կողմ իր հետաքրքրաշարժ պարունակութեան համար։

Արդարեւ, հմայալից գրութիւններ ունին Մրմրեան, Զօհրապ, Ալփիար, Օտեան, Խանճեան, Ս. Մ. եւ ուրիշներ։

Գրիգոր Զօհրապի բուն ձեռագիրը հրատարակուած է այս հատորին մէջ Բանկալթիի գերեզմանատան հողին մասին։

Կը գտնուի Զարդարեան գրատունը՝ Զաքմաքճըլար, իսկ Պէյօղլու՝ Կալաթա Սէրայի անկիւնը Պր. Թորգոմի եւ Ղալաթիա, Թիւնէլի դէմ Պր. Սուրէնի ծխախոտավաճառատուններուն մէջ։

FUNUS
ՅՈՒՂԱՐԿԱՒՈՐՈՒԹԵԱՆ
կազմակերպիչ ընկերութիւն
Պէյօղլու, Հաճօփուլօ փասաժին մէջ, թիւ 37
Ընկերութիւնս ո եւ է տեղ մասնաճիւղ չունի
ՀԵՌԱՁԱՅՆ 42215

ՖՐԱՆՍ. ԹԱՏՐՈՆ
ՀԱԼՔ ՕՓԷՐԷԹԻ
Այս գիշեր ժամը 20.30ին
Լէպլէպիճի Հօրհօր
գեղեցիկ օփէրէթը
մասնակցութեամբ Զօզօ Տալմասի եւ Գօֆինեօթիի

ԼՈՅՍ ՏԵՍԱՒ ՅՈՎՀ. ԹՈՒՄԱՆԵԱՆԻ
ԳԻՔՈՐԸ

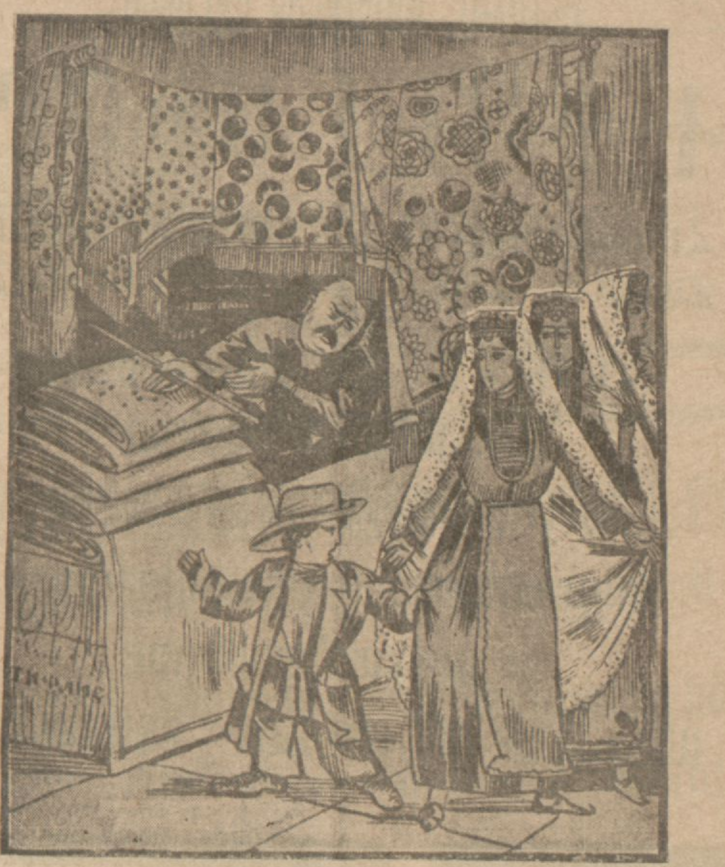

Է'սի համեցէք, է'սի համեցէք ճանումնե'ր

Փնտռեցէք բոլոր ցրուիչներէն
Կեդրոնատեղի՝ Ղալաթիա, Թիւնէլի քով Պիլլուր փողոց թիւ 10
ԱՐԹՈՒՆ ՏՊԱՐԱՆ։

ՍԱՐԱՅ սինէման կը ներկայացնէ
ՏԻՔԹԱԹԷՕՌ
Պատմական հարուստ ֆիլմը որ շատ գեղեցիկ թագուհիի մը
հրայրքոտ սիրային դրուագները ցոյց կու տայ
Գլխաւոր դեր. ակատարներն են՝
ՄԱՏԼԷՆ ԳԱՐՕԼ ԵՒ ԿՐԻՎ ՊՈՒՔ
Յաւելուածաբար Միքի Մաուզ եւ Փարամունթի լուրեր

İstanbul Belediyesi
Şehir Tiyatrosu
ԻՍԹԱՆՊՈՒԼԻ
Քաղաքապետ. թատրոն
ՇԱԲԱԹԱԿԱՆ ԽԱՂԱՑԱՆԿ

Փետ.	4 Երեքշաբթի	ժամը	20.30ին	ԿԷՃԻՔԷՆ ՃԷԶԱ
»	5 Չորեքշաբթի	»	14ին	մանկական թատրոն
»	5 »	»	20.30ին	ԱՅՆԱՐՕԶ ԳԱՏԸՍԸ
»	6 Հինգշաբթի	»	»	»
»	7 Ուրբաթ	»	»	ՓԷՐ ԿԻՆԹ
»	8 Շաբաթ	»	14ին	Մանկական թատրոն
»	8 »	»	20.30ին	ՄԻՐ ՆԱՎ
»	9 Կիրակի առաւօտ	»	11ին	ՔԱՐԱՄԱԶՕՖ ՔԱՐՏԱՇԼԱՐ
»	9 »	»	15ին	ՄԻՐ ՆԱՎ
«	9 »	»	20.30ին	»

ԲԵՐԱՅԻ ԱՂՔԱՏԱԽՆԱՄԻՆ
ՏԱՐԵԿԱՆ ՄԵԾ ՊԱՐԱՀԱՆԴԷՍԸ
ՏԵՂԻ ՊԻՏԻ ՈՒՆԵՆԱՅ ՓԵՏՐ. 15ԻՆ
Շաբաթ գիշեր, ժամը 22էն մինչեւ առաւօտ
ԹՕՔԱԹԼԵԱՆԻ ՇՔԵՂ ՍՐԱՀՆԵՐՈՒՆ ՄԷՋ
Պարերը պիտի ղեկավար Փրօֆ. Ն. Նշանեան
Ընտիր ճաշ, ճոխ քօթիյեօն եւ անակնկալներ
Այժմէն ապահովել առմսակները՝ դիմելով պարահանդէսի կարգադիր յանձնախումբին եւ Աղքատախնամ Հոգաբարձութեան

ՅԱՐՈՒԹԻՒՆ Կ. ՔԷՉԷՃԵԱՆ
ՎԱՃԱՌԱԿԱՆ ԿԵՐՊԱՍԵՂԻՆԱՑ
Անգլիական եւ ուրիշ ամէն տեսակ առաջնակարգ կերպասներ
ՂԱԼԱԹԻԱ, ՀԱՐԱՃՃԻ ՓՈՂՈՑ, ԹԻՒ 36
Մեր վաճառատունէն առնուող գնողները բացարձակապէս կրնան վստահ ըլլալ թէ երբեք չպիտի խաբուին, որովհետեւ մեր անշեղ եւ անյեղլի սկզբունքն է՝
ՊԱՏՈՒԱՒՈՐՈՒԹԻՒՆ
ՈՒՂՂԱՄՏՈՒԹԻՒՆ
ԵՒ ՔԻՉՈՎ ԳՈՀԱՆԱԼ

ԼԱՒ ՀԱԳՈՒԻԼ ՈՒԶՈՂ ՇԻՔ ՄԱՐԴԻԿ

ԻՐԵՆՑ ԶԳԵՍՏՆԵՐԸ Կ'ԱՊՍՊՐԵՆ

ԿԱԼԱԹԱ, ԳԱՐԱՔԷՕՅ ԳՏՆՈՒՈՂ

ԷՔՍԷԼ ՍԻՕՐ

Հանդերձեղէնի մեծ վաճառատունը

Ճարտար մաքաստարի մը կողմէ ձեւուած ու մեծ խնամքով կարուած ամենաընտիր կերպասներէ

ԱՆԹԵՐԻ ՈՒ ՇԻՔ ՔՕՍԹԻՒՄՆԵՐ

24 ոսկիէն սկսեալ

ԿԵՆԵՐՈՒ, ԱՅՐԵՐՈՒ ԵՒ ՏՂՈՑ ՅԱՏՈՒԿ

Փալթօներու, փարտըսիւներու եւ մուշամաներու

ԱՄԵՆԱԼԱՒ ՈՒ ԱՅԼԱԶԱՆ ՏԵՍԱԿՆԵՐԸ

Վճարումներու համար դիւրութիւններ կը տրուին

ԷՖԻԼԱԹՈՒԱՐ ՊՕՏՕ

Հերաթափ փոշի

24 T. Kevel 1928
EPILATUAR
Laboratuar Bodo

Անզուգական պատրաստութիւն մը որ 2 վայրկեանի մէջ իսկոյն կ'անհետացնէ դէմքի և թեւերու տակ գտնուող բոլոր աւելորդ մազերը և աղուամազերը։ Ոչ բորբոքում և ոչ հոտ։ Գործածութիւնը ածելիէն և միլէթէն շատ աւելի դիւրին է։ Մասնաւոր յատկութիւնը այն է որ ածելիի և միլէթի պէս, մազերը շուտ չի բուսցներ և սրածայր չըլլար։

Կը գտնուի բոլոր դեղարանները և անուշահոտութեանց վաճառատուններու։ Փափաքողներուն տուփ մը կը տրուի ձրիաբար իբրեւ նմոյշ։ Մթերանոց՝ Իսթանպուլ, Բուչիւք Գնաճեան խան, Թիւ 26, 27։

Sahibi ve yazı işleri müdürü
HOREN CAMCIYAN

Basıldığı yer
AKTUN Matbaası
Galata, Tunel Billur sokak 10

ՍԱԿԱՐԱՆ

8 Փետր. 1936 Սրանըպալ

ՊԱՐՏԱԹՈՒՂԹԵՐ ԵՒ ԲԱԺՆԵԹՈՒՂԹԵՐ

Թրքէտի Ֆոնսիէ Եգիպ.	1886	108.—
» » »	1903	82.—
» » »	1911	80,50
Ներքին փոխառութիւն		99,—
933ի » Էրկանի		95,—
Սվազ—Էրզրում		95.—
Անատօլու պարտաթղ. Ա. Բ.		43.20
Գ.		44.50
Պօն Անատօլու		46 65
Անատօլու բաժ.		23.15
Իւնի Թիւրք Ա.		25.40
» » Բ.		23 52
» » Գ.		23.55
Թրամվէյ բաժ.		24.—
Րէժի		2,15,—
Շիրքէթը Խայրիյէ		4.25
Իչ Պանքասը		9.50
Մէրքէզ Պանքասը		60.50
Յօնթի		7.—

ՉԷՔԵՐ

Լոնտոն	621.50
Բարիզ	12.06
Հռոմ	9.87,—
Պրիւքսէլ	4.73,—
Զուիցերիա	2,45,—
Հոլանտական (ֆլորին)	1,17.80
Պերլին	1,97,91
Աթէնք	84,20,—
Աւստրիական	4,18.80
Տոլար	0,80.72
Լէվա	63,46 6
Մոսքուա	10,88,52
ԹՂԹԱԴՐԱՄՆԵՐ	
Սթերլին	619,—
Լիրէթ	155,—
Ֆրանք ֆրանսական	167,—
Զուիցերիական ֆրք.	815,—
Պելճիական ֆրք.	82,—
Տրախմի	24.
Լէյ	15.—
Լէվա	24,—
Տոլար	124,
Ռայխսմարք	34,—
Պանք Օթոման	235,—
Մէճիտիյէ	42.50

Յաջողութեան գաղտնիքը

ՌԱՏԻՕԼԻՆ Ի ԳՈՐԾԱՐԱՆԻՆ ՄԷՋ

Հազարաւոր անձերու ակռաներուն վրայ կատարուած փորձերուն արդիւնքը ըլլալով՝

Մէկ կողմէն ակռաները կը ճերմկցնէ, աղտերը և նշանները կ'անհետացնէ, ակռաներուն անուշ փայլունութիւն մը կուտայ և շունչը կը քաղցրացնէ։ Միւս կողմէ լինտերը կը դարմանէ և կ'ամրացնէ, և ակռաներու թշնամի եղող մանրէներու դէմ կը պայքարի, կը սպաննէ և մարսողութիւնը դիւրացնելու համար թուքը կը շատցնէ։

ԴԵՂԱԳՈՐԾ

ԿԱՐԱՊԵՏ ՏԻԼԱՆԵԱՆ

Պատիւ ունի ծանուցանել իր նախկին յարգոյ յաճախորդներուն թէ հաստատուած է իբրեւ ընկերակից, Մ. Պարոնեան դեղարանը, Համամ, Բանկալթի ճատտէսի, Թիւ 114։

ՍԻՄՈՆ ԳԱՓԱՄՃԵԱՆ

ԳՐՊԱՆԻ ՏԱՐԵՑՈՅՑԸ

1936

ԺԷ. ՏԱՐԻ

Գին 40 ղրուշ

Վաճառման կեդրոնատեղի՝ Իսթանպուլ, Չաքմաքճըլար, Թիւ 83, Ս. Յակոբեան գրատուն

Ի՜նչ ցաւալի վիճակ է տառապիլ...,
Երբ ճարը կայ

GRIPIN
IPIN

ԿՐԻՓԻՆԸ ՎԵՐՋ ԿՈՒՏԱՅ

ամենէն խիստ գլուխի, ակռայի ցաւերուն և յօդացաւի, խիթերուն ու տառապանքներուն

ԿՐԻՓԻՆԸ ԿԸ ՀԱՆԴԱՐՏԵՑՆԷ

Ցրտառութեան հետեւանք բոլոր տառապանքները, մկանունքի, մէջքի և ջղային ցաւերը

Մասնաւորաբար ազդեցիկ է կրիփի, հարբուխի և նման հիւանդութեանց

GRIPIN

Դեղահատերը փորձեցէք

Գինը 7.5 ղրշ. է։ Ամէն դեղարան կը գտնուի։

ՖՐԱԹԷԼԼԻ ՍՓԷՐՔՕ
FRATELLI SPERCO

Կալաթա, Ջինիլի Րըհթըմ խան Ա. յարկ Թիւ 93, 95—97. Թէլէֆօն 44792։

Հոլանտական Շոգենաւային Ընկ.

ԱՄՍԹԷՐՏԱՄ

Առեւտրական սպասարկութիւն

Մօտաւոր մեկնում դէպի Անվէրս, Րօթէրտամ, Ամսթէրտամ, Համպուրկ։

Ulysses	Փետր. 15ին
Orestes	» 28ին

Գետերու վրայ ձմեռնային շոգենաւային սպասարկութիւն. Հոլանտայի և Մայնի բոլոր նաւահանգիստները։

Նորաձեւ սպասարկութիւն

Ամսթէրտամէն կ'սպասուին

Ulysses	Փետր. 10ին
Orestes	» 24ին

Ամսթէրտամէն մօտալուտ մեկնում

hermes	Փետր. 12ին
Hercules	Փետր. 26ին

Nippon YusenKaisha Tokyo

ՇՈԳԵՆԱՒԱՅԻՆ ԳՈՐԾԱԿԱԼՈՒԹԻՒՆ

Ուղղակի սպասարկութիւն

Ուղղակի սպասարկութիւն Եօքոհամայի, Քոպի, Շէյլէնի, Ջինկթաօյի, Շանկհայի, Հօնկ-Քօնկի, Սինկափուրի, Կոլոմպոյի, Սուէզի, Փորթ Սայիտի, Պէյրութի և Պոլսոյ միջեւ։

Պիրէոս, Մարսիլիա, Պարսելոնա, Վալենսիա, Լիվերփուլ և Կլասկօ։

Durban	Maru	Փետր. 21ին
Delagoa	»	Մարտ 18ին

Compagnia Italiana Turismo

Իտալական Թուրիզմօ (CIT) նաւային ընկերութիւնը կը հայթայթէ երկաթուղիի, շոգենաւերու եւ օդանաւերու տոմսակներ աշխարհի բոլոր քաղաքներու համար։

Ձրի տեղեկութիւններ կը հայթայթէ, կ'ապահովէ պանդոկի սենեակներ և պահեստներու առաքումներու ապահովութիւնը, կ'առանձնէ։

Հարիւրին 70 զեղչ իտալական երկաթուղիներու վրայ։

Դիմել ՖՐԱԹԷԼԼԻ ՍՓԷՐՔՕ
Կալաթա, Ջինիլի Րըհթըմ խան,
Թիւ 95—97

Ընկերութիւնը որ ՍԻԹ ընկերութեան ներկայացուցիչն է, նաեւ քաղաքի բոլոր քաղաքներու համար կուտայ երկաթուղիի տոմսակներ և թատրոն տոմսակներ ծովային Պալքան-Փարիզ և Պալքան-Լոնտոն գիծերու համար։ Տոմսակներ կուտայ նաեւ իտալական օդանաւային ընկերութեան Բրինտիզի-Աթէնք-Իսթանպուլի գծին համար։

ԼՈՅՏ ԹՐԻԷՍԹԻՆՕ
LLOYD TRIESTINO

ՄԵԿՆՈՒՄ

ԱՍԻՐԻԱ

Դ. 22 Յ, ունվ. ժամը 17ին դէ Գավալա, Սելանիկ, Փիրէ Փաթրաս, Պրինտիզի, Վենետ Թրիէսթէ։

ՃԷԼԻՕ

Եշ., 23 Յունվ. ժամը 20 Ղալաթիոյ քարափէն դէպի Փիրէ Պրինտիզի, Վենետիկ, Թրիէսթէ

ՄՕՐԷԱ

Դշ. 29 Յունվ. ժամը 17ին դէ Պուրկազ, Վառնա, Գօսթանց Տրապիզոն, Սամսոն, Վառն Պուրկազ։

ՊՈԼՍԷՆԱ

Եշ., 30 Յունվ., ժամը 17 դէպի Պուրկազ, Վառնա, Գօսթա ցա, Նովօրօսիսք, Պաթում, Տր պիզոն, Սամսոն, Վառնա, Պուրկ

ՔԻՐԻՆԱԼ

Եշ., 30 Յունվ. ժամը 20 Ղալաթիոյ քարափէն դէպի Փիրէ Պրինտիզի, Վենետիկ, Թրիէսթ

ԱԼՊԱՆՕ

Շբ., 1 Փետր. ժամը 17ին դէ Սելանիկ, Միթիլլի, Իզմիր, Փի Փաթրաս, Պրինտիզի, Վենետ Թրիէսթէ։

ԱՓԱՐԹԻՎԱՆԹՕ

Բշ., 3 Փետր. ժամը 17ին դէ Փիրէ, Փաթրաս, Մալթա, Նափ Պարսելոն, Վալէնսիա, Մարսիլ Ճէնովա։

ՔԱԼՏԷԱ

Դշ. 5 Փետր. ժամը 17ին դէ Պուրկազ, Վառնա, Գօնսթանց Օտէսա։

ՖԷՆԻՍԻԱ

Դշ. 5 Փետր. ժամը 17ին դէ Գավալա, Սելանիկ, Փիրէա, Փա րաս, Պրինտիզի, Վենետիկ, Թրիէսթէ։

ՃԷԼԻՕ

Եշ. 6 Փետր. ճիշդ ժամը 1 Փիրէա, Պրինտիզի, Վենե և Թրիէսթէ։

ՄԻՐԱ

Դշ. 12 Փետր. ժամը 15ին դէ Պուրկազ, Վառնա, Գօնսթան Տրապիզոն Սամսոն, Վառն Պուրկազ։

ՔԻՐԻՆԱԼ

Եշ., 13 Փետր. ժամը 20ին քարափէն դէպի Փիրէա, Պրին Վենետիկ, Թրիէսթէ։

Աւելի մանրամասն տեղեկ թիւններու համար դիմել Լ Թրիէսթինոյի ընդհ. գործակալ թեան, Մերքեզ Րըհթըմ խան, լաթա, Թելէֆօն 44877—8—9 կամ Բերայի ճիւղը Կալաթա րայ Թել 42490

Գործակալութիւնս հելլէն կան շոգենաւային ընկերութեան միջոցաւ և կող պահելով տեղական ընկերութեանց հետ տալ է

[illegible] բոլոր ճանապարհորդութեան համար տոմսակներ ընդունի փոխարէն ուղղակի քննել տալ։

«ԱՐԵՒԵԼՔ»Ի ԹԵՐԹՕՆԸ = Թիւ 33 =

ՌՕԼԱՆ Տ'ԱԼՊԷՌ

ՀՐԵՂԷՆ ԻՇԽԱՆԸ

Ա. ՄԱՍ

"ՕՐԻԱՆ,, ՆԱԻՐԻՆ ՄԷՋ.

— Անմիջապէս որ ցամաք մը տեսնեմ, առաջին գործս պիտի ըլլայ զանոնք նաւէն դուրս հանել։ Այլեւս բաւակա՛ն, ի՛նչ կ'ուզեն ըլլան, միայն ութ օրուան ուտելիք պիտի ապահովեմ անոնց ... ըսաւ բարձրաձայն։

Այլեւս Տիկին Ֆուրէն ծովամոյն դարձնելու սպառնալիքը անհետացած էր։

Շատ մեղմ, շատ աղաչական մրմունջ մը, կնոջ մը ձայնով կը խնդրէր իր մօտ.

— Թողութի՛ւն շնորհեցէք ինծի՛... և նաւուն մէջ գտնուող բոլոր կիներուն։

=○=

ԿԵՍԱՐ ՆՈՅՆՔԱՆ ԳԹԱՍԻՐՏ ՈՐՔԱՆ ՕԳՈՍՏՈՍ ԿԱՅՍՐԸ

Իր խարունկ մտատանջութիւններէն հազիւ ազատած՝ Պօնափարթ դարձուց աչքերը դէպ ի մրմունջը, որ աղօթքի նման զգած էր հոգիին սահմաններուն՝ և տեսաւ գեղանի կինը, իր առջեւ ծունկի եկած, որ վայրկեանի տրամադրութիւններէն օգտուելու ուշիմութեամբ մը հասած էր իր մօտ։

Առաստաղէն կախուած նաւային լամբարը կը սփռէր միայն լոյս մը, որուն մէջ նշմարեց Մարկըրիթի անուշիկ աչքերուն փայլը, հոգեկան յոյսի մը ներշնչող ճառագայթները։

Գտա՞ծ էր, տկար, կամ բախդին մէկ ժպիտովը, բառեր որոնք պիտի կարողանային մեղմացնել այդ զինուորականի խիստ որոշումները։

Գտաւ Ջօզէֆինին ձեռքը, որ կարծես արձանի մը մարմարին ցրտութիւնը և ողորկութիւնը ունեցած ըլլար, դրոշմեց անմիջապէս անոր վրայ իր շրթները։

Այս համբոյրը, հակառակ երեւոյթական կարգ մը ցոլացնող զգացումներուն, շատ զգաստ էր։ Անիկա պարզապէս շնորհակալական և երախտագիտական զգացմանց արտայայտութեան փոքր նշան մըն էր։ Եւ սակայն այդ համբոյրը սարսուռ մը պատճառեց մեծ հրամանատարին երիտասարդ ջիղերուն մէջ։ Անիկա յար և նման էր այն առաջին համբոյրին, զոր Ժոզէֆին համարձակած էր զետեղել Պոնափարթի ձեռքին վրայ, երբ ամուսինը Գօմաշէ նոր մեռած՝ անոր թուրը շնորհած էր իր զաւկին։

Այն ատեն՝ կարծես տակաւին ապրէր հին յիշատակի մը բոլոր քաղցրութիւնը՝ իր անգունքները կ'ընդունէին այն բոյրը՝ զոր Ժօզէֆին յաճախ կը գործածէր։

Պօնափարթ միւս ձեռքը տարաւ գգուելու գեղանի կնոջ մազերը։ Գեղուհիին գլխարկը վար սահեցաւ, երեւան բերելով կատարեալ հուրի մը։

Դուռը զարկին։ Պօնափարթ արթնցաւ։ Պէրթիէն բերած էր զընդապետ Ֆուրէն։

Ֆուրէն երբ իմացաւ թէ Հրամանատարը զինքը տեսնել կ'ուզէ, հոգին վկայեց թէ իր կնոջ հարցին ուրիշ կը կայանայ խնդիրը, առանց երբէք կասկածելու թէ ուրիշ անոր նման կիներ արդէն բոյն դրած էին իրենց մօտ։

Միտքը կը սեղմուէր, անձկութիւնը զինքը պատած էր. ա՛լ մէկ յոյս ունենալով հանդերձ, անպարտութեան ներքին ձայն մը կարծես կը մխիթարէր զինքը։

Բայց երբ ոտքը ներս դրաւ ու գտաւ իր կինը թաց աչքերով Պօնափարթի մօտ, ալ զգաց թէ ամէն ինչ կորսուած էր....։

Պօնափարթ այն տարիքէն խիստ ու անողոք շեշտով մը խօսեցաւ անոր, որ ան՝ կարծես կախաղանի դատապարտուած՝ լեզուն բռնուած էր ու դողահար։

— Պարոն գնդապետ, ըսաւ Պօնափարթ, դուք ունիք կին մը, որ ձեզ շատ կը սիրէ, և որ ձեզ շատ դէշ կը սիրէ, քանի որ այնպիսի խենթութիւն մը գործելու մխալին մէջ ինկած է այդ սիրոյն պատճառով, որ կրնայ ձեզ շատ նալ։

Սակայն և այնպէս, ձեր կ կ'ըսէ թէ օգտին համար ըր այդ բան, ի՛նչ ըսել կ'ուզէ...

Խեղճ զինուորականը, նախ պատախանելը, իր գերագոյն տին, աչք մը պտտցուց իր վրայ. այն որ իրեն համար եր տագիտութեան և սիրոյ ճա վրայ անձնազոհութիւնը աչք էր, կրկին ան էր որ գոր դարձաւ իր ամուսնին խօսքեր եւ խրախուսեց իր ակնարկներ ուժով։

— Զօրապե՛տ, կինս չէ բ րած ձեզ բովանդակ ճշմար թիւնը։

— Անշուշտ, ճիշդ այդ բա որ հետաքրքրական է և առա մար դուք այստեղ կը գտն իմ ներկայութեանս։

(Շար.)